

Signes d'aquest temps

Amagarem la nostra cultura?

El Consell Escolar de Catalunya vol racionalitzar les vacances escolars. Fins aquí res a dir. Però posats a fer, volia també canviar-ne el nom: vacances d'hivern i de primavera, en lloc de vacances de Nadal i Setmana Santa. Per què tant d'interès? La motivació de fons sembla que no pot ser altra que esborrar, en nom de la laïcitat i de la multiculturalitat, tota connotació cristiana de l'escola. Però mai no m'hauria pensat que arribessin tan enllà.

La temptativa no és nova. Ja la Revolució Francesa va intentar, sense fortuna, canviar els noms del calendari. I la revolució republicana, volent fer desaparèixer tot rastre de cristianisme, no solament va eliminar milers de persones innocents, algunes de gran vàlua, sinó que es va carregar tot un patrimoni historicoartístic. Ara, un corrent sociopolític anticlerical i pseudoprogressista cada vegada més radical, no pretén destruir materialment el nostre patrimoni cultural d'arrels cristianes, però sí relegarlo a l'oblit, que és com és destrueix la cultura d'un poble.

Si porten aquesta actitud fins a les últimes conseqüències, aleshores, a l'escola, que és el lloc privilegiat de la socialització, res de Pastorets, ni pessebre, ni Reis ni nades. Ni estels. Que ara es porten els galets en lloc dels estels. I ja podem pensar a prohibir també "El

cant del ocells", que és una nadala i no pas una cançó de Pau Casals, com alguns creuen. I, si ens ho prenem, massa a la valenta, no cal dir la destrossa que podem fer tant en el món de la música, com de l'art i la cultura.

Escriu aquestes ratlles, més que com a cristià, que en la societat que vivim ja se que no em puc fer il·lusions, com a català i simple ciutadà preocupat per la cultura del país que tant estimo. No s'adonen que volent carregar-se l'Església, es carreguen la nostra cultura? La ignorància i l'odi són capaços de tot. Se'ls acudiria mai fer quelcom semblant a Alemanya o al Regne Unit, països que tant admirem? D'on ve la diferència?

En nom de la multiculturalitat, eliminem la nostra cultura. Alguna altra vegada he esmentat les paraules d'aquell mestre musulmà que escrivia: «pondereu molt el diàleg cultural, però com podem dialogar, si vosaltres comenceu per amagar-nos la vostra cultura?». — J.H.

Una publicació que ens honora

No es pot negar que els esposos Ignasi Moreta i Inês Castel-Branco han estat ben agosarats amb la creació de Fragmenta Editorial. Estan ben bé en la línia de Josep Rius Camps, que juntament amb Jenny Read-Heimerdinger, ha tirat endavant la publicació de l'obra de Lluç (que comprèn el tercer evangeli i

els Fets dels apòstols) com un llibre únic, en dues parts, que no són ni un «evangeli» (1a. part) ni uns «fets dels apòstols» (2a. part), sinó un Informe o, més ben dit, una Demostració adreçada a un personatge, l'Excel·lentíssim Teòfil, que li havia demanat si, realment, Jesús de Natzaret és el Messies promès a Israel. Aquesta és la tesi que defensen i que es basa en l'anomenat Còdex Beza (C.B.), un dels grans còdexs uncials (és a dir escrits amb lletres majúscules i, naturalment, en grec) del segle IV, el qual presenta tota una sèrie de variants respecte al text comunament acceptat i difós dels evangelis i els Fets, i que ells consideren més pròxim al que en va ser el text original, que es basa en els altres còdexs.

L'antiguitat del text del C.B. la veuen avalada pel context jueu que l'impregna; perquè els apòstols (Pere, Pau, Felip) no han estat encara mitificats i apareixen, doncs, després de Pentecosta, sense entendre els camins de l'Esperit i seguir-ne les crides; i perquè antics fragments conservats dels evangelis i els Fets en versions en altres llengües, i que són anteriors als grans codis uncials, s'adiuen més al text del C.B. que no pas al text comunament acceptat avui. Cal tenir en compte que el judaisme del temps de Jesús i de les primeres comunitats cristianes era molt plural i que el cristianisme primitiu es presentava com una de les seves variants: uns jueus que creien que Jesús de Natzaret era el Messies esperat. Després el judaisme es va anar tornant monolític i el cristianisme se'n va separar. A més, estudiat amb detall, Lluç apareix com un coneixedor tan a fons del judaisme que no pot ser un pagà convertit, com es diu habitualment, sinó que havia de ser un mestre jueu que creia en Jesús de Natzaret com el Messies.

Situades així les coses, un jueu molt important pregunta a Lluç (el qual, sense ser testimoni ocular, havia «anat seguint de prop tots els esdeveniments des dels inicis») si

Jesús de Natzaret era realment el Messies esperat. I Lluc decideix «escriure-t'ho amb precisió i de manera ordenada, excel·lentíssim Teòfil, a fi que comprovis la certesa d'allò que t'ha arribat a les oïdes» (Lluc 1,1-4, traducció del C.B.). La demostració té dues parts: en vida de Jesús de Natzaret (1a. part) i als inicis de la fe en Jesús com a Messies (2a part). Som, doncs, davant un informe o demostració adreçat a un personatge jueu important (el títol d'excel·lentíssim només el dona Lluc a dos governadors romans, Fèlix —Ac 22,26 i 24,3— i Fest: Ac 23,25), i no pas d'un text catequètic adreçat a cristians. Cal tenir present que el verb catequeo (del qual deriva la paraula catequesi) significa originàriament ressonar.

El llibre de què parlo —«Lluc. Demostració a Teòfil»— fa impressió: són més de 700 pàgines: a la pàgina de l'esquerra hi ha el text grec i a la de la dreta la versió catalana i, tant en un cas com en l'altre, el text es presenta en ratlles curtes (o «estics») seguint el còdex que es guarda sota set segells a la universitat de Cambridge.

Amb aquesta llarga explicació voldria transmetre al lector d'«El Pregó» dues coses: que els estudis bíblics permeten sempre noves perspectives; i que gràcies a Déu hi ha a Catalunya persones prou valentes i generoses per per emprendre publicacions com aquesta (la tercera de la col·lecció «Sagrats i Clàssics»), que fan un servei de fons a la nostra llengua i a la nostra cultura. Aquesta publicació és una primícia mundial. Gràcies, doncs, als autors i als editors. — *J.T.*

L'evangeli sempre tan (in)oportú

El full dominical de Barcelona de diumenge 8 de novembre contenia un suplement dedicat a la catedral, amb el títol general «Una catedral guai». Naturalment cantava les excel·lències i el servei de la seu

barcelonina, l'església del Bisbe i dels canonges. Entre altres imatges ens oferia una fotografia dels canonges amb el cardenal-arquebisbe, tots cofois amb els seus llampanants hàbits vermells. Precisament, aquell diumenge l'evangeli, que també figurava al full, ens presentava ben (in)oportunament, el model d'aquella pobra viuda que tirava dues monedes de les més petites al tresor del Temple de Jerusalem i que era lloada per Jesús. No pas per ser guai, està clar, sinó perquè «ella, que ho necessitava per a viure, ha donat tot el que tenia».

Però l'evangeli que vam llegir (Marc 12,38-44) ens contava també com Jesús instruïa la gent: «No us fieu dels mestres de la Llei. Els agrada de passejar-se amb els seus vestits (...) i al moment de l'oració, per fer-se veure, es posen filactèries ben llargues». Ai, aquests advertiments de Jesús!

Aquesta coincidència m'ha fet pensar de seguida en la vinguda del papa Joan II a Barcelona en el seu viatge triomfal per Espanya, i que aquí va transcórrer sota una pluja abundosa que va ocasionar, a part de morts a Montserrat, el que alguns van dir-ne les «inundacions papals». Vaig ser al camp del Barça, en la gran celebració eucarística. I quin fragment de l'evangeli diríeu que tocava? Me'n recordo com si fos ara. No sé ara si era el text de Marc o d'un altre evangelista. Però també posava en llavis de Jesús paraules crítiques contra els que es passegen pels carrers triomfalment, els agrada que la gent els saludi com a rabí. Sempre tan (in)oportú, l'evangeli.

I encara un altre record, aquest d'una gran celebració a Sant Pere del Vaticà. Va llegir-se el text del llibre dels Fets en què es narra com el centurió Corneli es prosternà als peus de Pere i aquest «l'aixecà dient-li: Alça't, que jo també sóc un home!» (Actes 10,25-26). Després de l'oportuna homilia i les pregàries va venir la processó de les ofrenes. I tots els que van desfilar es van

anar agenollant l'un darrere l'altre als peus del papa. I el successor de Pere, ja ho podeu suposar, no va pas reaccionar com el bon apòstol.

Conclusió: es veu que alguns fragments de l'evangeli (i del llibre dels Fets dels apòstols) es limiten a il·lustrar-nos sobre com es va comportar Jesús (o Pere) i a instruir-los sobre les lliçons que va donar a aquells deixebles concrets que el seguien; però no ens alligonen sobre el nostre comportament. O, en tot cas, es limiten a fer-ho a nivell personal i interior; però no pas a nivell institucional. Però quan llegim allò de: «Entre vosaltres no ha de ser pas així» (Mateu 20,26; Marc 10,43) o bé «Però vosaltres no heu d'actuar pas així» (Lluc 22,25), ¿qui i què inclou aquest «vosaltres»? — *J.T.*

Fòrum català «Teologia i Alliberament»

«Un grup de persones plural en molts aspectes, que tenim en comú el sentit de la Transcendència i el refús aquest model de societat que segrega i margina les majories, considerem que és un moment oportú per convocar en el marc del II Fòrum Social Català del proper mes de gener del 2010 un «Fòrum Català de Teologia i Alliberament» com l'expressió catalana del «Fòrum Mundial de Teologia i Alliberament». Així ens ho feien saber alguns dels seus iniciadors. Més endavant, si de cas, ampliarem aquesta breu informació. — *J.T.*

Recull d'informacions i comentaris de Jesús Huguet i Josep M. Totosaus

Punts de venda a Barcelona

Trobareu «El Pregó» a la llibreria Claret (Llúria, 5)